

UCHWAŁA Nr 191 RADY MINISTRÓW

z dnia 10 września 1971 r.

w sprawie resortowej kontroli działalności gospodarczej państwowych jednostek organizacyjnych.

Na podstawie art. 83 ust. 2 ustawy z dnia 25 listopada 1970 r. — Prawo budżetowe (Dz. U. Nr 29, poz. 244) oraz art. 9 dekretu z dnia 26 października 1950 r. o przedsiębiorstwach państwowych (Dz. U. z 1960 r. Nr 18, poz. 111) Rada Ministrów uchwala, co następuje:

DZIAŁ I.

Ogólne zasady resortowej kontroli gospodarczej.

§ 1. 1. Resortowa kontrola całokształtu działalności gospodarczej państwowych jednostek organizacyjnych, będąca integralnym elementem funkcji zarządzania, zwana dalej „kontrolą”, obejmuje wszystkie czynności, których celem jest stwierdzenie prawidłowości wyboru kierunków rozwoju, doboru i realizacji zadań, przebiegu i efektywności działalności gospodarczej w porównaniu do zamierzeń (planów, zadań) oraz norm techniczno-ekonomicznych, przyjętych za podstawę ocen i obowiązujących tę jednostkę.

W szczególności kontrola ta ma na celu:

- 1) badanie zgodności kontrolowanego postępowania z obowiązującymi aktami prawnymi,
- 2) badanie efektywności działania i realizacji zadań jednostek,

- 3) badanie i ocenę faktycznej realizacji procesów gospodarczych i innych rodzajów działalności, następnie zaś — przez porównanie ich z zamierzeniami — wykrywanie odchyłeń i nieprawidłowości w wykonywaniu nałożonych zadań, ujawnianie nie wykorzystanych rezerw, niegospodarnego działania i marnotrawstwa mienia społecznego, jak również nadużyć,
- 4) ustalanie przyczyn i skutków stwierdzonych nieprawidłowości w działaniu kontrolowanej jednostki, jak również ustalanie osób odpowiedzialnych za powstawanie tych nieprawidłowości,
- 5) wskazywanie sposobów i środków umożliwiających likwidację tych nieprawidłowości.

2. Kontrolą należy również objąć obowiązujące normy w celu ewentualnego zgłoszenia krytycznych uwag i postulatów, dotyczących stwierdzonych wadliwości, luk, dezaktualizacji lub ujemnego oddziaływania tych norm na dalszy rozwój ekonomiczny i techniczno-organizacyjny jednostek.

3. Badania i oceny powinny być dokonywane z punktu widzenia kryteriów sprawności organizacji, celowości, gospodarności, rzetelności i legalności działania.

§ 2. Kontrolę należy zorganizować na wszystkich szczeblach zarządzania i przeprowadzać w sposób umożliwiający:

- 1) dostarczanie kierownictwu informacji niezbędnych do podejmowania decyzji związanych z zarządzaniem oraz bezzwłoczne sygnalizowanie stwierdzonych naruszeń, zaniedbań i nieprawidłowości, nadużyć i innych odchyleń,
- 2) zapobieganie niekorzystnym zjawiskom w działalności jednostek,
- 3) inicjowanie kierunków prawidłowego działania oraz wskazywanie sposobów i środków zapobiegających powstawaniu nieprawidłowości, jak również umożliwiających szybką likwidację nieprawidłowości.

§ 3. System kontroli obejmuje:

- 1) kontrolę wewnętrzną, sprawowaną przez same jednostki organizacyjne w ich obrębie, w tym:
 - a) kontrolę funkcjonalną, sprawowaną w ramach obowiązków nadzoru przez pracowników na kierowniczych stanowiskach oraz przez podległe im komórki organizacyjne w zakresie ich kompetencji,
 - b) kontrolę instytucjonalną, sprawowaną przez wyodrębnione organizacyjnie komórki kontroli, będące składową częścią aparatu zarządzania, których wyłącznym zadaniem jest wykonywanie, w określonym zakresie, funkcji kontrolnych w stosunku do innych komórek organizacyjnych; taką wyodrębnioną komórką kontroli wewnętrznej jest, w szczególności, komórka zakładowej rewizji gospodarczej;
- 2) kontrolę sprawowaną przez jednostki nadrzędne nad jednostkami podległymi, w tym:
 - a) kontrolę funkcjonalną, sprawowaną przez jednostki nadrzędne w ramach ogólnego nadzoru zwierzchniego,
 - b) kontrolę instytucjonalną, sprawowaną przez wyodrębnione komórki organizacyjne jednostki nadrzędnej, których wyłącznym zadaniem jest wykonywanie funkcji kontrolnych w odniesieniu do jednostek podległych; taką wyodrębnioną komórką organizacyjną kontroli sprawowanej przez jednostkę nadrzędną nad jednostkami podległymi jest, w szczególności, komórka rewizji gospodarczej.

DZIAŁ II.

Kontrola wewnętrzna.

Rozdział 1.

Zasady organizacji i funkcjonowania kontroli wewnętrznej.

§ 4. 1. W każdej państwowej jednostce organizacyjnej powinien być zorganizowany kompleksowy system kontroli wewnętrznej.

2. Zadania i zakres kontroli wewnętrznej określa się dla wszystkich komórek w oparciu o strukturę organizacyjną jednostki stosownie do zakresu działania tych komórek.

3. W zależności od potrzeb oraz w wypadkach określonych odrębnymi przepisami — kierownik jednostki może powołać wyodrębnione organizacyjnie komórki (stanowiska pracy), których wyłącznym zadaniem jest kontrolowanie innych komórek organizacyjnych (§ 3 pkt 1 lit. b).

§ 5. 1. Za zorganizowanie i prawidłowe funkcjonowanie systemu kontroli wewnętrznej odpowiedzialny jest kierownik jednostki. Sprawuje on osobiście ogólny nadzór nad

skutecznością działania tego systemu, jak również prawidłowością wykorzystania sygnałów kontroli wewnętrznej, zewnętrznej i społecznej oraz sądów i organów powołanych do ścigania przestępstw.

2. Czynności związane ze sprawowaniem kontroli wykonują z urzędu: zastępcy kierownika, główny księgowy oraz kierownicy poszczególnych komórek organizacyjnych jednostki, jak również inni pracownicy zobowiązani przez zwierzchników do jej wykonywania w zakresie powierzonych im obowiązków.

3. Zakres kontroli wykonywanej przez poszczególnych pracowników powinien być określony w ich zakresach czynności.

4. Osoby zobowiązane do sprawowania kontroli z tytułu zajmowanego stanowiska kierowniczego mogą upoważnić swoich zastępców lub innych pracowników — z wyjątkiem pracowników odpowiedzialnych za wystawianie dokumentów podlegających kontroli ze strony kierownika danej komórki organizacyjnej — do wykonywania w określonych granicach nałożonych na nich obowiązków w zakresie kontroli. Upoważnienie takie nie zwalnia jednak tych osób od odpowiedzialności za należyte wykonywanie obowiązków kontrolnych, wynikających z ich zakresów czynności.

§ 6. W celu zapewnienia skuteczności działania kontroli wewnętrznej należy:

- 1) ustalić zakres i rodzaj decyzji, do których podejmowania upoważnieni są poszczególni pracownicy, jak również zakres kontroli przebiegu operacji gospodarczych i odpowiadających im dokumentów,
- 2) wprowadzić należyty system dokumentacji i ewidencji, zwłaszcza zaś system obiegu i kontroli dokumentów odzwierciedlających wszystkie rodzaje operacji gospodarczych oraz dokumentów zdawczo-odbiorczych, przy równoczesnym ustaleniu osób uprawnionych do podpisywania tych dokumentów,
- 3) powierzyć pieczęć nad poszczególnymi (wszystkimi bez wyjątku) składnikami majątkowymi ściśle określonym pracownikom (kasjerom, magazynierom, użytkownikom itp.), przy równoczesnym określeniu uprawnień i obowiązków tych pracowników, jak również stworzeniu warunków faktycznie umożliwiających im dozór nad powierzonym mieniem,
- 4) ściśle przestrzegać zasad obowiązujących w zakresie trybu przyjmowania do pracy na stanowiska kierownicze lub związane z odpowiedzialnością materialną,
- 5) nie dopuszczać do tego, aby pracownikowi wydającemu dyspozycje w zakresie gospodarowania składnikami majątkowymi powierzane były równocześnie czynności polegające na wykonywaniu tych dyspozycji (np. funkcje kasjera, magazyniera, płatnika wynagrodzeń, likwidatora, realizatora zakupów w handlu detalicznym),
- 6) sprawdzać stan składników majątkowych przez dokonywanie w obowiązującym trybie spisów z natury,
- 7) wprowadzić należyty system technicznej ochrony składników majątkowych, zwłaszcza w zakresie zabezpieczenia magazynów, składowisk i terenu jednostki oraz zorganizowania pełnej kontroli ruchu środków — ich wwozu i wywozu.

§ 7. Kontrola wewnętrzna jest sprawowana w postaci:

- 1) kontroli wstępnej, tzn. kontroli czynności zamierzonych, mającej na celu zapobieganie niepożądanym lub nielegalnym działaniom przez badanie zamierzonych dyspo-

zycji i czynności przed ich dokonaniem. Kontrola wstępna obejmuje także badanie projektów umów, porozumień i innych dokumentów powodujących powstanie zobowiązań,

- 2) kontroli bieżącej, polegającej na badaniu czynności i wszelkiego rodzaju operacji w toku ich wykonywania, w celu stwierdzenia, czy wykonanie to przebiega prawidłowo i zgodnie z ustalonymi wzorcami (normami, przepisami itp.); w czasie kontroli bieżącej bada się również rzeczywisty stan rzeczowych i pieniężnych składników majątkowych oraz prawidłowość ich zabezpieczenia przed kradzieżą, zniszczeniem, uszkodzeniem i innymi szkodami,
- 3) kontroli następnej, obejmującej badanie dokumentów, odzwierciedlających czynności już dokonane.

§ 8. 1. Na dowód dokonania kontroli wewnętrznej dokumentu kontrolujący opatruje go podpisem i datą.

2. W razie ujawnienia nieprawidłowości w toku wykonywania kontroli wstępnej kontrolujący:

- 1) zwraca bezzwłocznie nieprawidłowe dokumenty właściwym komórkom z wnioskiem o dokonanie odpowiednich zmian lub uzupełnień,
- 2) odmawia podpisu dokumentów nierzetelnych, nieprawidłowych lub dotyczących operacji sprzecznych z obowiązującymi przepisami, zawiadamiając równocześnie kierownika jednostki o ujawnionym fakcie; decyzję w sprawie dalszego toku postępowania podejmuje kierownik jednostki.

3. W razie ujawnienia w toku wykonywania kontroli bieżącej lub następnej nieprawidłowego przebiegu operacji gospodarczej — osoba odpowiedzialna za kontrolę danego odcinka pracy obowiązana jest niezwłocznie zawiadomić bezpośredniego przełożonego oraz przedsięwziąć niezbędne kroki, zmierzające do usunięcia wykrytych nieprawidłowości.

4. W razie ujawnienia w toku kontroli nadużycia kontrolujący obowiązany jest niezwłocznie zawiadomić o tym kierownika jednostki, jak również zabezpieczyć dokumenty i przedmioty stanowiące dowód nadużycia, w tym również wszelkie ujawnione w toku kontroli dokumenty sfalszowane, fikcyjne itp.

§ 9. 1. W każdym wypadku ujawnienia nadużycia kierownik jednostki obowiązany jest:

- 1) zbadać, czy nadużycie nie nastąpiło w wyniku zaniedbania obowiązków kontroli przez osoby do tego powołane,
- 2) ustalić, jakie warunki umożliwiły nadużycie lub sprzyjały jego popełnieniu,
- 3) wyciągnąć na podstawie wyników przeprowadzonego badania konsekwencje służbowe,
- 4) przedsięwziąć w razie potrzeby środki organizacyjne w celu zapobieżenia powstawaniu w przyszłości podobnych zaniedbań.

2. Jeżeli zaniedbanie obowiązku kontroli spowodowało powstanie szkody majątkowej, kierownik jednostki obowiązany jest ustalić, czy poza wytoczeniem powództwa cywilnego o naprawienie szkody majątkowej przeciwko osobom bezpośrednio winnym powstania tej szkody zachodzi potrzeba wytoczenia takiego powództwa również przeciwko osobom winnym zaniedbania obowiązku kontroli, i w razie takiej potrzeby niezwłocznie je wytoczyć.

Rozdział 2.

Zakładowa rewizja gospodarcza.

§ 10. 1. Kierownik jednostki może powołać wyodrębnioną organizacyjnie komórkę zakładowej rewizji gospodarczej, składającą się z pracowników, którym wyznaczono pełnienie określonych funkcji kontrolnych, nazywanych dalej „rewidentami zakładowymi”.

2. Komórka zakładowej rewizji gospodarczej podlega, w zależności od potrzeb i przyjętych rozwiązań organizacyjnych, bezpośrednio kierownikowi jednostki lub głównemu księgowemu.

§ 11. 1. Organizacja pracy komórki zakładowej rewizji gospodarczej powinna się opierać na kwartalnych planach rewizji, zatwierdzonych przez kierownika jednostki. Plany rewizji do czasu ich wykonania traktuje się jako akta poufne.

2. Przy wyborze zakresu przedmiotowego rewizji gospodarczych przeprowadzanych przez rewidentów zakładowych należy uwzględnić sprawy szczególnie istotne dla działalności jednostki, badania niezbędne ze względu na potrzeby podejmowania decyzji kierowniczych w sprawach problemowych oraz tematykę branżową ustaloną przez jednostkę nadrzędną; rewizją sprawowaną przez rewidentów zakładowych powinny być w szczególności objęte takie zagadnienia, jak:

- 1) przestrzeganie dyscypliny w zakresie gospodarki finansowej, obrotu składnikami majątkowymi, pracy i płac, zabezpieczenia mienia,
- 2) przestrzeganie obowiązujących aktów prawnych,
- 3) ujawnianie niegospodarności, marnotrawstwa i nadużyć,
- 4) rzetelność i prawidłowość dokumentacji oraz przedstawionych sprawozdań statystycznych.

§ 12. 1. Rewidenci zakładowi są obowiązani współpracować z kontrolą społeczną jednostki.

2. W razie gdy w jednostce zatrudniającej rewidenta zakładowego przeprowadzana jest kontrola przez organy kontroli zewnętrznej, rewident zakładowy na żądanie osób przeprowadzających kontrolę, przekazane mu przez kierownika jednostki, jest obowiązany udzielać pomocy w zakresie przeprowadzanej kontroli.

§ 13. 1. Rewidenci zakładowi nie mogą być zatrudniani do prac nie związanych z rewizją.

2. Rewident zakładowy może być przez kierownika jednostki nadrzędnej, za zgodą kierownika jednostki, oddelegowany do przeprowadzenia rewizji w innej jednostce, jednak na okres nie dłuższy niż jeden miesiąc w ciągu roku. Oddelgowanie rewidenta zakładowego na okres dłuższy, nie przekraczający jednak dwu miesięcy, dopuszczalne jest jedynie wówczas, jeżeli to się okaże konieczne w związku z rewizją przeprowadzaną na wniosek sądu lub organów powołanych do ścigania przestępstw bądź w związku z innymi szczególnie ważnymi okolicznościami.

3. Rewidentom zakładowym przysługuje dodatek do diet dla rewidentów (§ 34); mogą im również być przyznawane nagrody za wykrywanie przestępstw gospodarczych (§ 35).

§ 14. Jednostka nadrzędna obowiązana jest do udzielania podległym jednostkom ogólnych lub szczegółowych wytycznych, dotyczących organizacji, rodzaju, zakresu i form działania komórek zakładowej rewizji gospodarczej, zwłaszcza

cza zaś do opracowywania instrukcji, uwzględniających specyfikę branżową podległych jednostek i zawierających, stosownie do tej specyfiki, odpowiednie wskazówki metodologiczne, jak również do organizowania szkolenia rewidentów zakładowych zatrudnionych w podległych jednostkach.

§ 15. Na żądanie rewidenta zakładowego pracownicy jednostki są zobowiązani do udzielenia mu wszelkich wyjaśnień ustnych i pisemnych w sprawach dotyczących przedmiotu rewizji.

§ 16. Na podstawie ustaleń przeprowadzanej rewizji rewident zakładowy sporządza protokół, jak również opracowuje dla kierownika jednostki wnioski porewizyjne, które są podstawą do wydania zarządzenia porewizyjnego.

§ 17. Komórka zakładowej rewizji gospodarczej sporządza roczne sprawozdanie ze swej działalności oraz jej wyników. Na podstawie tego sprawozdania kierownik jednostki dokonuje oceny wyników działalności komórki zakładowej rewizji gospodarczej, zapoznając z nimi załogę.

DZIAŁ III.

Rewizja gospodarcza.

Rozdział 1.

Ogólne zasady wykonywania rewizji gospodarczej oraz organizacji aparatu rewizyjnego.

§ 18. Działalność gospodarcza każdej państwowej jednostki organizacyjnej powinna być poddawana przez jednostkę nadrzędną rewizji gospodarczej (zwanej dalej „rewizją”).

§ 19. 1. Rewizje mogą być przeprowadzane jako:

- 1) rewizje problemowe — dokonywane w celu zbadania wybranych problemów,
- 2) rewizje kompleksowe — obejmujące badanie przebiegu określonych procesów gospodarczych równocześnie u wszystkich lub kilku wybranych uczestników, biorących udział w tym procesie,
- 3) rewizje pełne (badanie całokształtu działalności za okres jednego roku gospodarczego).

2. Rewizje, o których mowa w ust. 1, przeprowadza się z reguły w terminach z góry ustalonych w kwartalnych planach operacyjnych.

§ 20. 1. Państwowe jednostki organizacyjne powinny być w zasadzie poddawane rewizji corocznie, przy czym tematykę tej rewizji, jej zakres, rodzaj oraz czas jej trwania określa stosownie do potrzeb organ zarządzający rewizję.

2. Rewizja może być przeprowadzona również na wniosek sądu lub organów powołanych do ścigania przestępstw; w takim wypadku jej tematyka, zakres, rodzaj oraz czas jej trwania powinny być uzgodnione z sądem lub z tymi organami.

§ 21. Rewizja jednostek objętych budżetem centralnym jest organizowana według następujących zasad:

- 1) centrale zjednoczeń i inne jednostki podległe bezpośrednio ministrowi rewidowane są przez ministerstwa,

- 2) przedsiębiorstwa i inne jednostki zgrupowane w zjednoczeniach rewidowane są przez centrale tych zjednoczeń,
- 3) zakłady i inne jednostki, wchodzące w skład kombinatów i innych przedsiębiorstw wielozakładowych, rewidowane są przez te kombinaty (przedsiębiorstwa wielozakładowe).

§ 22. 1. Rewizja jednostek objętych budżetami terenowymi jest organizowana według następujących zasad:

- 1) jednostki zgrupowane w zjednoczeniach terenowych rewidowane są przez centrale tych zjednoczeń,
- 2) zakłady i inne jednostki, wchodzące w skład terenowych przedsiębiorstw wielozakładowych, rewidowane są przez te przedsiębiorstwa,
- 3) wydziały prezydiów wojewódzkich rad narodowych rewidowane są przez wydziały finansowe tych prezydiów,
- 4) wydziały finansowe prezydiów wojewódzkich rad narodowych rewidowane są przez Ministerstwo Finansów,
- 5) jednostki bezpośrednio podległe prezydiom wojewódzkich rad narodowych (w tym również centrale zjednoczeń terenowych i przedsiębiorstwa wielozakładowe) rewidowane są przez organy tych prezydiów; jednostki te, a także podległe im przedsiębiorstwa i zakłady są również wrywkowo rewidowane przez właściwe rzeczowo ministerstwa,
- 6) wydziały prezydiów powiatowych rad narodowych, z wyjątkiem określonym w pkt 7, oraz jednostki bezpośrednio tym prezydiom podległe rewidowane są przez wydziały finansowe tych prezydiów,
- 7) wydziały finansowe oraz wydziały budżetowo-gospodarcze prezydiów powiatowych rad narodowych rewidowane są przez wydziały finansowe prezydiów wojewódzkich rad narodowych,
- 8) organy prezydiów gromadzkich rad narodowych i jednostki im podległe rewidowane są przez wydziały finansowe prezydiów powiatowych rad narodowych.

2. W wypadkach uzasadnionych względami organizacyjnymi prezydium wojewódzkich rad narodowych mogą skoncentrować wszystkie lub niektóre komórki rewizyjne w wydziałach finansowych prezydiów wojewódzkiej rady narodowej; powołane są one wówczas do przeprowadzania rewizji również w jednostkach podległych bezpośrednio poszczególnym wydziałom.

§ 23. Zadania organów sprawujących rewizję są następujące:

- 1) dokonywanie rewizji jednostek podporządkowanych,
- 2) ogólny nadzór nad działalnością aparatu rewizyjnego jednostek podporządkowanych, w szczególności zaś:
 - a) ukierunkowanie planów rewizji i ich zatwierdzanie, jak również analiza realizacji tych planów,
 - b) opracowywanie branżowych zasad rewizji oraz doskonalenie metod i techniki przeprowadzania rewizji,
 - c) instruktaż, szkolenie rewidentów, organizowanie kursów, narad, wymiana doświadczeń itp.,
- 3) badanie i ocena funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej (§§ 4—9) jednostek rewidowanych oraz ogólnie

ny nadzór nad działalnością rewidentów zakładowych podporządkowanych jednostek w zakresie określonym w pkt 2 lit. b) i c).

§ 24. W wypadkach uzasadnionych istotną potrzebą lub w celu skontrolowania działalności rewizyjnej jednostek organizacyjnych niższego szczebla jednostka nadrzędna może dokonać superrewizji.

§ 25. Ogólny nadzór nad przeprowadzaniem rewizji należy:

- 1) w ministerstwie — do kierownika tej komórki, do której zakresu działania należą zagadnienia rewizyjne,
- 2) w prezydium rady narodowej — do kierownika wydziału, w którego skład wchodzi rewident,
- 3) w centrali zjednoczenia, kombinacie i innym przedsiębiorstwie wielozakładowym — do kierownika jednostki.

§ 26. W celu systematycznej poprawy skuteczności rewizji gospodarczej ministrowie oraz przewodniczący prezydium wojewódzkich rad narodowych powinni po zakończeniu każdego roku dokonać jej oceny na podstawie analizy funkcjonowania kontroli.

§ 27. Rewizja nie powinna trwać dłużej niż 30 dni kalendarzowych; organ zarządzający rewizję może jednak w uzasadnionych wypadkach przedłużyć ten okres.

§ 28. 1. Uspołecznione jednostki organizacyjne będące kontrahentami (np. dostawcami, odbiorcami) jednostki rewidowanej obowiązane są, na pisemny wniosek organu zarządzającego rewizję, udostępnić rewidentowi wgląd do dokumentów dotyczących obrotów z jednostką rewidowaną, jak również umożliwić mu sporządzenie odpisów i wyciągów. Odpis wniosku należy przestać do wiadomości jednostki nadrzędnej kontrahenta.

2. Jeżeli przed przystąpieniem do rewizji, w toku jej przeprowadzania lub po jej zakończeniu okaże się, że jest celowe kompleksowe zbadanie przebiegu określonych operacji gospodarczych u wszystkich lub niektórych kontrahentów biorących udział w tych operacjach, organ zarządzający rewizję zwraca się do właściwych jednostek nadrzędnych z wnioskiem o:

- 1) zbadanie przebiegu określonych operacji gospodarczych u poszczególnych kontrahentów jednostki rewidowanej lub o
- 2) równoczesne dokonanie skoordynowanego zbadania przebiegu tych operacji u wszystkich kontrahentów uczestniczących w tych operacjach.

W razie różnicy zdań co do potrzeby przeprowadzania rewizji kompleksowej u kontrahentów jednostki rewidowanej ostateczną decyzję w tej sprawie podejmuje minister właściwy dla organu zarządzającego rewizję w porozumieniu z ministrem właściwym dla jednostki nadrzędnej kontrahenta.

3. Badania, o których mowa w ust. 2, mogą w wypadkach szczególnie uzasadnionych przeprowadzać u poszczególnych kontrahentów za zgodą jednostki nadrzędnej kontrahenta również rewident delegowani przez jednostkę organizacyjną, która zainicjowała badanie kompleksowe.

4. Jeżeli kontrahentem jednostki rewidowanej jest jednostka gospodarki nie uspołecznionej, organ zarządzający rewizję może zwrócić się do organu finansowego, właściwego terenowo dla tego kontrahenta, z wnioskiem o zbadanie

(przy ewentualnym udziale rewidenta) określonych dokumentów lub operacji, dotyczących obrotów z jednostką rewidowaną.

5. Przepisy ust. 1—4 mają odpowiednie zastosowanie do organów lustracji centralnych związków spółdzielni, działających na podstawie art. 61 ustawy z dnia 17 lutego 1961 r. o spółdzielniach i ich związkach (Dz. U. Nr 12, poz. 61), w zakresie kontroli dokumentacji, zbadania przebiegu operacji dokonanej przez państwową lub inną jednostkę organizacyjną ze spółdzielnią albo związkiem spółdzielczym.

§ 29. 1. Z wyników rewizji sporządza się protokół, który podpisują rewident oraz kierownik i główny księgowy jednostki rewidowanej.

2. Kierownik jednostki rewidowanej może przy podpisaniu protokołu lub w ciągu 7 dni od daty jego podpisania złożyć na piśmie organowi zarządzającemu rewizję wyjaśnienia do ustaleń protokołu.

§ 30. Na podstawie ustaleń rewizji organ zarządzający rewizję kieruje do jednostki rewidowanej w ciągu 30 dni od zakończenia rewizji zarządzenie porewizyjne. Organ ten powinien sprawdzić wykonanie zarządzenia porewizyjnego.

Rozdział 2.

Rewident.

§ 31. 1. Rewizje przeprowadzają rewident powołani do tego celu na zasadach określonych niniejszą uchwałą. Wskazane jest, aby w komórkach rewizyjnych, oprócz rewidentów z wykształceniem ekonomicznym, byli na stałe zatrudniani specjaliści z innych dziedzin (technicy, inżynierowie, prawnicy itp.).

2. Do czynności rewizyjnych mogą być włączeni również specjaliści z innych komórek organizacyjnych oraz rzeczoznawcy z zewnątrz.

3. Rewidentów powołują kierownicy jednostek, w których skład wchodzi rewident.

§ 32. Rewident nie mogą być zatrudniani pracami nie związanymi z rewizją.

§ 33. 1. Rewidentom zatrudnionym w ministerstwach, prezydiach rad narodowych, zjednoczeniach oraz kombinatach i innych przedsiębiorstwach wielozakładowych, nie wpisanym na listę dyplomowanych biegłych księgowych, przysługuje wynagrodzenie funkcyjne w wysokości od 200 do 500 zł miesięcznie.

2. Rewidentom zatrudnionym w jednostkach określonych w ust. 1, wpisanym na listę dyplomowanych biegłych księgowych, przysługuje wynagrodzenie funkcyjne w granicach od 500 do 1.000 zł miesięcznie; ulega ono cofnięciu w razie skreślenia rewidenta z listy dyplomowanych biegłych księgowych, jak również w okresie zawieszenia prawa do wykonywania czynności biegłego księgowego.

3. Wynagrodzenie funkcyjne w wysokości określonej w ust. 2 przysługuje również rewidentom, którzy ukończyli studia wyższe oraz mają staż pracy wymagany do objęcia stanowiska starszego rewidenta.

4. Przyznanie wynagrodzenia funkcyjnego nie pozbawia rewidenta prawa do otrzymywania dodatków, nagród i premii, jak również nie może powodować obniżenia jego wyna-

grodzenia zasadniczego w porównaniu z innymi pracownikami o podobnych kwalifikacjach zawodowych.

§ 34. Rewidentom wykończającym czynności związane z rewizją przysługuje 50% dodatek do diet.

§ 35. 1. Rewidentom mogą być przyznawane nagrody za wykrywanie przestępstw gospodarczych. Nagrody te nie mogą wynosić jednorazowo mniej niż 500 zł, jak również nie mogą jednorazowo przekraczać 3-miesięcznego wynagrodzenia rewidenta. Przyznanie tego rodzaju nagrody nie pozbawia rewidenta prawa do otrzymania nagród i premii z innych tytułów.

2. Ministerstwa (prezydium wojewódzkich rad narodowych) wypłacają rewidentom nagrody, o których mowa w ust. 1, ze środków przyznanych im na ten cel przez Ministerstwo Finansów.

DZIAŁ IV.

Przepisy końcowe.

§ 36. Ilekroć w uchwale jest mowa o:

- 1) państwowych jednostkach organizacyjnych — należy przez to rozumieć zarówno jednostki działające według zasad rozrachunku gospodarczego, jak i jednostki budżetowe oraz zakłady budżetowe,
- 2) zjednoczeniach — należy przez to rozumieć również inne jednostki organizacyjne powołane do wykonywania bezpośredniego nadzoru nad zgrupowanymi przedsiębiorstwami,
- 3) ministże lub ministerstwie — należy przez to rozumieć również kierownika urzędu centralnego lub urząd centralny,
- 4) prezydiach wojewódzkich, powiatowych i gromadzkich rad narodowych — należy przez to rozumieć również prezydium rad narodowych stopni równorzędnych,
- 5) rewidentach — należy przez to rozumieć również kierowników komórek rewizyjnych.

§ 37. Przepisy uchwały nie naruszają uprawnień specjalnych organów kontroli powołanych odrębnymi przepisami.

§ 38. Rewizję gospodarki finansowej stowarzyszeń przeprowadzają organy nadzorujące te stowarzyszenia.

§ 39. Zaleca się centralnym władzom spółdzielczym oraz zarządom głównym stowarzyszeń odpowiednie uzupełnienie

zasad wewnętrznej kontroli działalności gospodarczej w oparciu o przepisy niniejszej uchwały.

§ 40. 1. Minister Finansów określi:

- 1) szczegółowe zasady i tryb przeprowadzania rewizji w państwowych jednostkach organizacyjnych,
- 2) zasady koordynacji przez wydziały finansowe prezydiów rad narodowych rewizji przeprowadzanych przez jednostki organizacyjne tych prezydiów.

2. Właściwi ministrowie określają zakres i tematykę poszczególnych rodzajów rewizji.

§ 41. Upoważnia się właściwych ministrów do:

- 1) odpowiedniego rozciągnięcia przepisów niniejszej uchwały na podległe im lub nadzorowane przez nich państwowe jednostki organizacyjne inne niż wymienione w § 36 pkt 1,
- 2) ustalenia w porozumieniu z Ministrem Finansów, w organizacyjnie i branżowo uzasadnionych wypadkach, odmiennych zasad organizacji rewizji (§ 21 i § 22 ust. 1 pkt 5) oraz jej przeprowadzania (§ 40 ust. 1 pkt 1).

§ 42. Tracą moc:

- 1) dział I (§§ 1—20a) i § 22 ust. 2 pkt 3 uchwały nr 187 Rady Ministrów z dnia 12 maja 1959 r. w sprawie rewizji finansowo-księgowej państwowych jednostek organizacyjnych (Monitor Polski z 1959 r. Nr 58, poz. 278, z 1961 r. Nr 87, poz. 370, z 1962 r. Nr 61, poz. 290 i z 1967 r. Nr 66, poz. 319),
- 2) uchwała nr 188 Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów z dnia 12 maja 1959 r. w sprawie etatów rewidentów,
- 3) uchwała nr 189 Rady Ministrów z dnia 12 maja 1959 r. w sprawie przyznania rewidentom dodatku do diet,
- 4) zarządzenie nr 41 Prezesa Rady Ministrów z dnia 27 marca 1959 r. w sprawie usunięcia zaniechań w zakresie nadzoru i kontroli w przedsiębiorstwach, instytucjach i urzędach państwowych (Monitor Polski Nr 28, poz. 132),
- 5) zarządzenie nr 128 Prezesa Rady Ministrów z dnia 7 lipca 1961 r. w sprawie wzmocnienia działalności organów kontroli, rewizji i inspekcji w zakresie zapobiegania przestępstwom gospodarczym (Monitor Polski Nr 55, poz. 241).

§ 43. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: P. Jaroszewicz